

[Konvergence integrálu s parametrem

- Zadání

[Vyšetřeme konvergenci integrálu v závislosti na reálném parametru a .

> `Int((Pi/2-arctan(x))/x^a,x=0..infinity);`

$$\int_0^{\infty} \frac{\frac{\pi}{2} - \arctan(x)}{x^{[0, -2]}} dx$$

- Konvergence

[Definujme:

> `f:=(x,a)->(Pi/2-arctan(x))/x^a;`

$$f := (x, a) \rightarrow \frac{\frac{\pi}{2} - \arctan(x)}{x^a}$$

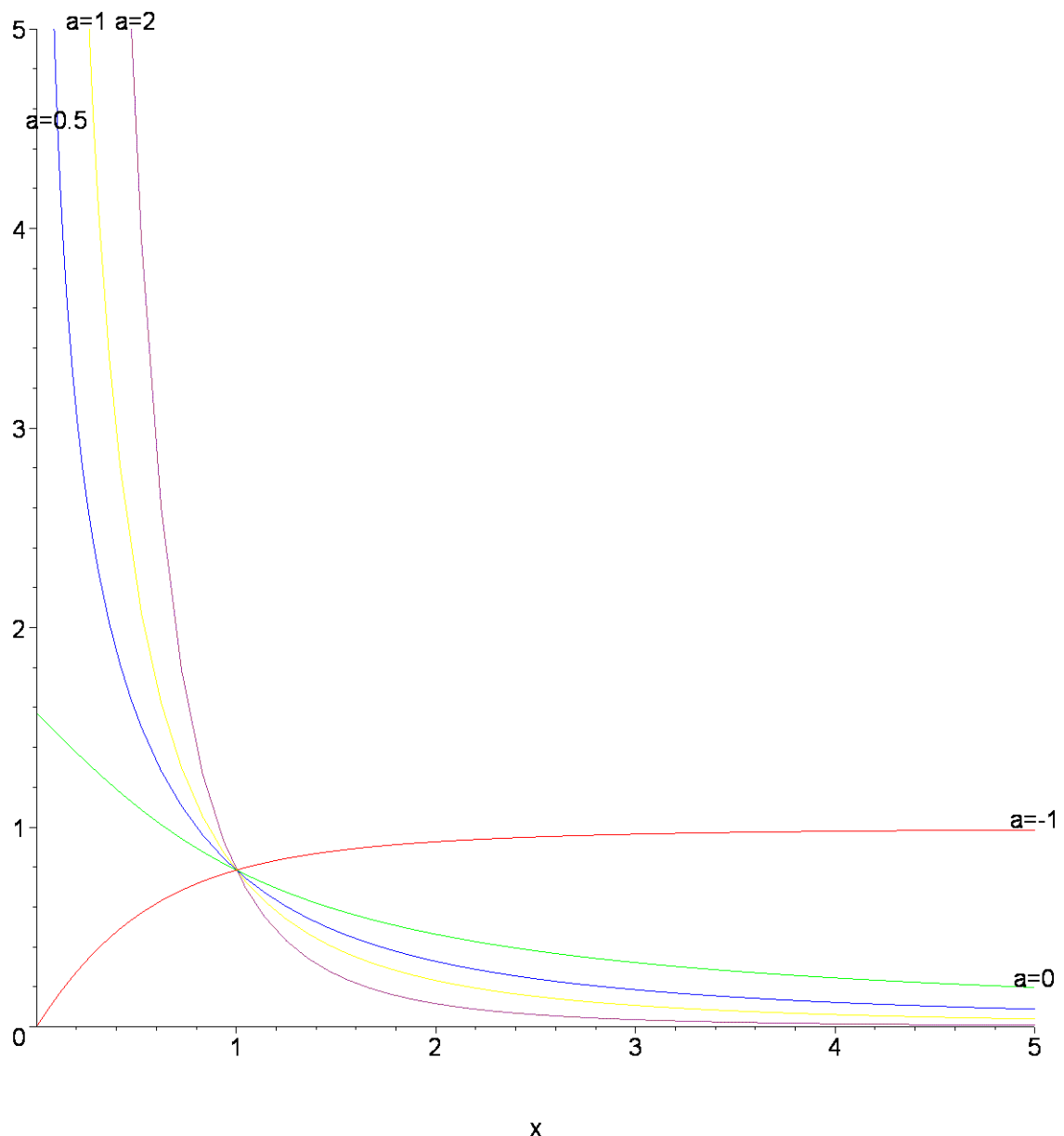
> `with(plots):`

[Načtněme si pět graf funkce f

> `p1:=plot([f(x,-1),f(x,0),f(x,0.5),f(x,1),f(x,2)],x=0..5,0..5,
color=[red,green,blue,yellow,maroon]):`

> `p2:=textplot({[5,1,`a=-1`],[5,0.2,`a=0`],[0.1,4.5,`a=0.5`],[0
.25,5,`a=1`],[0.5,5,`a=2`]},align={ABOVE}):`

> `plots[display]({p1,p2});`

Body nespojitosti v intervalu $(0, \infty)$ v tomto případě nejsou, stačí nám tedy zkoumat chování integrandu v okolí bodů 0 a ∞ .

U 0 je funkce asymptoticky rovna

> $1/x^a$;

$$\frac{1}{x^a}$$

kterýžto integrand konverguje pro

> $a < 1$;

$$a < 1$$

V okolí ∞ pak jest fce asymptoticky rovna

> $1/x^{(a+1)}$;

$$\frac{1}{x^{(a+1)}}$$

Která konverguje pro

> $1+a > 1$;

$$0 < a$$

[Jak jsme k tomu dospěli ? Uvědomíme si nejprve, že

[> **Diff(Pi/2-arctan(x),x)=diff(Pi/2-arctan(x),x);**

$$\frac{\partial}{\partial x} \left(\frac{\pi}{2} - \arctan(x) \right) = - \frac{1}{1+x^2}$$

[Což u nekonečna jest asymptoticky rovno

[> **Diff(1/x,x)=diff(1/x,x);**

$$\frac{d}{dx} \left(\frac{1}{x} \right) = - \frac{1}{x^2}$$

[Přičemž

[> **Limit(Pi/2-arctan(x),x=infinity)=Limit((1/x),x=infinity);**

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\pi}{2} - \arctan(x) = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{1}{x}$$

[>

[>

[A věc je jasná.

[Složením podmínek pro konvergenci dostáváme, že a musí být z intervalu $(0,1)$.